

65 YAŞINI DOLDURMUŞ MUHTAÇ, GÜÇSÜZ VE KİMSESİZ TÜRK VATANDAŞLARI İLE ENGELLİ VE MUHTAÇ TÜRK VATANDAŞLARINA AYLIK BAĞLANMASI HAKKINDA YÖNETMELİK⁽¹⁾

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda belirtilen aylıklardan yararlanabileceklerin başvuru şekli, hak sahipliğinin tespiti, kontrolü ve aylıkların ödenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik;

a) **(Değişik:RG-25/3/2014-28952)** Sosyal güvenlik kuruluşlarının herhangi birinden her ne nam altında olursa olsun bir gelir veya aylık hakkından yararlananlar ile uzun vadeli sigorta kolları açısından zorunlu olarak sigortalı olunması gereken bir işte çalışanlar veya nafaka bağlanmış ya da nafaka bağlanması mümkün olanlar hariç olmak kaydıyla, her ne nam altında olursa olsun her türlü gelirler toplamı esas alınmak suretiyle, hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı 16 yaşından büyükler için belirlenmiş olan asgari ücretin aylık net tutarının 1/3'ünden az olanlar ile aynı tutardan fazla gelir sağlaması mümkün olmayanlardan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından muhtaç olduğuna karar verilen 65 yaşını doldurmuş Türk vatandaşlarını,

b) **(Değişik:RG-25/3/2014-28952)** 65 yaşını doldurmamış olmasının yanı sıra ilgili mevzuatı çerçevesinde yetkili hastanelerden alınacak sağlık kurulu raporu ile toplam olarak en az % 70 oranında engelli olduğu belirlenmek suretiyle başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek şekilde engelli olduklarını kanıtlamış ve 18 yaşını doldurmuş Türk vatandaşlarından; sosyal güvenlik kuruluşlarının herhangi birisinden her ne nam altında olursa olsun bir gelir veya aylık hakkından yararlananlar ile uzun vadeli sigorta kolları açısından zorunlu olarak sigortalı olunması gereken bir işte çalışanlar veya nafaka bağlanmış ya da nafaka bağlanması mümkün olanlar hariç olmak üzere, her ne nam altında olursa olsun her türlü gelirler toplamı esas alınmak suretiyle, hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı 16 yaşından büyükler için belirlenmiş olan asgari ücretin aylık net tutarının 1/3'ünden az olduğu ya da aynı tutardan fazla gelir sağlamasının mümkün olmadığı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından tespit olunarak muhtaçlığına karar verilenleri,

c) **(Değişik:RG-25/3/2014-28952)** 65 yaşını doldurmamış olmasının yanı sıra ilgili mevzuatı çerçevesinde yetkili hastanelerden alınacak sağlık kurulu raporu ile toplam olarak % 40 ila % 69 arası engelli olduklarını kanıtlamış, 18 yaşını doldurmuş ve talebine rağmen Türkiye İş Kurumu tarafından işe yerleştirilememiş olan Türk vatandaşlarından; sosyal güvenlik kuruluşlarının herhangi birinden her ne nam altında olursa olsun bir gelir veya aylık hakkından yararlananlar ile uzun vadeli sigorta kolları açısından zorunlu olarak sigortalı olunması gereken bir işte çalışanlar veya nafaka bağlanmış ya da nafaka bağlanması mümkün olanlar hariç olmak üzere, her ne nam altında olursa olsun her türlü gelirler toplamı esas alınmak suretiyle, hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı 16 yaşından büyükler için belirlenmiş olan asgari ücretin aylık net tutarının 1/3'ünden az olduğu ya da aynı tutardan fazla gelir sağlamasının mümkün olmadığı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından tespit olunarak muhtaçlığına karar verilenleri,

ç) **(Değişik:RG-25/3/2014-28952)** Nafaka bağlanan veya nafaka bağlanması mümkün olanlar ile sosyal güvenlik kuruluşlarının herhangi birinden her ne nam altında olursa olsun bir gelir veya aylık hakkından yararlanan durumunda ya da uzun vadeli sigorta kolları açısından zorunlu olarak sigortalı olunması gereken bir işte çalışan durumunda kendisine bakmakla yükümlü bir yakını bulunan engelli çocuklar hariç olmak kaydıyla; Türk vatandaşı olan, 18 yaşını tamamlamamış ve ilgili mevzuatı çerçevesinde yetkili hastanelerden alınacak sağlık kurulu raporu ile toplam olarak en az % 40 oranında engelli oldukları kanıtlanmış durumundaki engelli yakınlarının bakımını fiilen yürüten Türk

vatandaşlarından, her ne nam altında olursa olsun her türlü gelirler toplamı esas alınmak suretiyle hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı 16 yaşından büyükler için belirlenmiş olan asgari ücretin aylık net tutarının 1/3'ünden daha az olduğu ya da aynı tutardan fazla gelir sağlamasının mümkün olmadığı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından tespit olunarak muhtaçlığına karar verilenleri,

d) Sosyal güvenlik kurumlarından yetim olarak aylık veya gelir almakta olan çocuklardan **(Değişik ibare:RG-25/3/2014-28952)** engelli olanların aldıkları aylık veya gelir toplamı tutarları toplam **(Değişik ibare:RG-25/3/2014-28952)** engel oranlarına göre bu Yönetmelik kapsamında ödenecek olan aylık tutarından düşük olanları,

kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 4 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) 2022 modülü: Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri Bilgi Sistemindeki 2022 sayılı Kanuna ilişkin iş ve işlemlerin yürütüldüğü modülü,

b) Bakanlık: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığını,

c) Genel Müdürlük: Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğünü,

ç) **(Değişik:RG-25/3/2014-28952)** Hane: Şehir dışında öğrenim gören çocuklar dâhil olmak üzere, aralarında akrabalık bağı bulunsun ya da bulunmasın adrese dayalı nüfus kayıt sistemine göre aynı konut ya da aynı konut bölümüne kaydedilmiş kişi veya kişilerden sosyal inceleme raporu ile birlikte yaşadığı tespit olunanları,

d) Mütevelli Heyeti: Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfının karar organını,

e) Nafaka yükümlüsü: 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 364 üncü maddesinde ifade edilen altsoy, üstsoy ve refah durumlarına göre kardeşlerini,

f) **(Değişik ibare:RG-25/3/2014-28952)** Engelliler için, sağlık kurulu raporu: 3/7/2009 tarihli ve 27277 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2022 sayılı Kanun Kapsamında Aylık Alan Özürlülere Sağlık Kurulu Raporu Vermeye Yetkili Hastanelerin Belirlenmesi ile Sağlık Raporlarının Alınmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre alınan raporu,

g) Puanlama formülü: Bakanlık tarafından geliştirilen, kişilerin harcamaları, gelirleri ve servetleri dikkate alınarak gelirlerine ulaşmada kullanılan formülü,

ğ) Sistem: Bakanlık tarafından geliştirilen, vatandaşların sosyal yardım için başvurularından hak sahipliğinin belirlenmesi ve ilgili yardım ya da desteğin teslimine kadar bütün süreçlerini içeren, karar destek sistemi niteliğinde çevrimiçi olarak çalışan e-devlet uygulaması olan Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri Bilgi Sistemini,

h) Vakıf: Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarını,

ı) Yaşlı: 65 yaşını doldurmuş olanları,

i) Yetkili hastane: 2022 sayılı Kanun Kapsamında Aylık Alan Özürlülere Sağlık Kurulu Raporu Vermeye Yetkili Hastanelerin Belirlenmesi ile Sağlık Raporlarının Alınmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte belirtilen sağlık kuruluşlarını,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Başvuru, Ön İnceleme ve Sosyal İnceleme

Başvuru ve ön inceleme

MADDE 5 – (1) 2022 sayılı Kanun uyarınca bağlanacak aylıklara ilişkin başvurular, kişilerin adrese dayalı nüfus kayıt sisteminde kayıtlı ikametgâhının bulunduğu Vakfa yapılır.

(2) Başvuruların şahsen ve yazılı olması esas olmakla birlikte başvuru işleminin kanunî temsilciler tarafından yapılması hâlinde mahkemeden alınmış karar örneği, vekil tarafından başvuru yapılması hâlinde vekâletname örneği başvuru formuna eklenir.

(3) 2022 sayılı Kanun uyarınca bağlanacak aylıklara ilişkin olarak Vakıflar tarafından yapılacak tüm iş ve işlemler sistem üzerinden 2022 modülü kullanılarak gerçekleştirilir.

(4) Başvuru sırasında başvuran tarafından EK-1’de yer alan Aylık Başvuru Formu imzalanır.

(5) **(Değişik cümle:RG-25/3/2014-28952)** Yaşlı aylığı başvurularında, herhangi bir belge talep edilmemesi esastır. **(Değişik cümle:RG-25/3/2014-28952)** Engelli aylıkları ve 18 yaş altı engelli yakını aylığı başvurularında aşağıdaki belgeler istenir.

a) **(Değişik ibare:RG-25/3/2014-28952)** Engelli aylıkları başvurularında, **(Değişik ibare:RG-25/3/2014-28952)** engelliler için sağlık kurulu raporunun aslı ya da noter/hastane başhekimliği tarafından onaylı sureti veya Sağlık Bakanlığı veri tabanından elektronik olarak paylaşılan rapor bilgileri kabul edilir. Bununla birlikte özürlü sağlık kurulu raporu suretlerine Vakıf Müdürlerince, aslının ibraz edilmesi kaydıyla “aslı gibidir” onayı verilir.

b) 18 yaş altı **(Değişik ibare:RG-25/3/2014-28952)** engelli yakını aylığı başvurularında; **(Değişik ibare:RG-25/3/2014-28952)** engelliler için sağlık kurulu raporunun yanında, kanuni velisinin olmadığı durumlarda atanmış vasilere ilişkin mahkemece verilmiş vesayet kararının aslı ya da noter tarafından onaylı sureti istenir. Bununla birlikte vesayet kararı suretlerine Vakıf Müdürlerince, aslının ibraz edilmesi kaydıyla “aslı gibidir” onayı verilir.

(6) Eksik belge ile yapılan başvurular kabul edilmez ve aylık başvurusu belgelerin tamamlanmasını müteakip sisteme işlenir.

(7) Başvuruda bulunan kişilere EK-1’de yer alan Başvuru Alındı Belgesi verilir.

(8) Başvuruda bulunan kişilerden gelir durumlarının tespiti için belge istenmemesi esastır.

(9) **(Değişik ibare:RG-25/3/2014-28952)** Engelli aylıklarına başvuruda bulunan vatandaşlara ücretsiz **(Değişik ibare:RG-25/3/2014-28952)** engelliler için sağlık kurulu raporu uygulamasından faydalanabilmeleri için Vakıf Müdürü tarafından imzalanan sevk kâğıdı verilir.

(10) 2 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında başvuruda bulunanların Türkiye İş Kurumuna başvuruları sistem aracılığıyla yapılır.

Sosyal inceleme

MADDE 6 – (1) Sosyal inceleme, hane ziyareti ve çevre araştırmasından elde edilen bilgilerden oluşur.

(2) Sosyal inceleme; başvuru formunda beyan edilen bilgiler ile merkezi veri tabanlarından yapılan sorgulamalar doğrultusunda elde edilen bilgilerin doğrulanması ve hanenin genel durumunun mahallinde tespit edilmesi amacıyla, Vakıf personeli tarafından başvuruda bulunanın ikametgâhına ve çevresine gidilmek ve hane ziyaret bilgi formu doldurulmak suretiyle gerçekleştirilir.

(3) Aylık almaya hak kazanan kişilerin sosyal incelemeleri her yıl yenilenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Değerlendirme, Karar ve Ödeme

Değerlendirme

MADDE 7 – (1) **(Değişik:RG-25/3/2014-28952)** Her ne nam altında olursa olsun her türlü gelirler toplamı esas alınmak suretiyle, hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı 16 yaşından büyükler için belirlenmiş olan asgari ücretin aylık net tutarının 1/3’ünden az olanlar ile aynı tutardan fazla gelir sağlaması mümkün olmayanlar, 2022 sayılı Kanunun uygulanmasında muhtaç sayılır.

(2) 2 nci maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (ç) bentleri kapsamında, sistem üzerinden yapılan sorgulamalar ve sosyal incelemelerden elde edilen verilere göre;

a) Hangi ad altında olursa olsun sosyal güvenlik kurumlarından bir gelir veya aylık hakkından faydalananlar ile isteğe bağlı prim ödeyenler dahil olmak üzere sosyal güvenlik kurumlarına uzun vadeli sigorta kolları kapsamında sigortalı olmayı gerektirecek şekilde bir işte çalışanlar,

b) 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılanlar,

c) **(Değişik:RG-25/3/2014-28952)** Nafaka bağlanmış veya bağlanması mümkün olanlar,

ç) **(Mülga:RG-25/3/2014-28952)**

d) (**Değişik:RG-25/3/2014-28952**) Herhangi bir şekilde hane içinde kişi başına düşen gelir tutarı, birinci fıkrada belirtilen tutara eşit veya üzerinde olanlar ile aynı tutara eşit veya üzerinde gelir sağlaması mümkün olanlar,

e) Kamu veya özel kurum ve kuruluşlarda işe ve ibateleri dâhil olmak üzere sürekli bakımı yapılan veya yaptırılanlar,

f) Malları ve gelirleri devredilerek bir sözleşmeyle gerçek veya tüzel kişilerce kendilerine bakılanlar,

aylığa hak kazanamaz.

(3) Kişinin bakmakla yükümlü olunan kişi statüsünde sağlık güvencesine sahip olması veya aynı hanede sosyal güvenceye sahip bireylerin bulunması durumları aylığa hak kazanılmasında tek başına engel teşkil etmeyip bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen muhtaçlık ölçütü dikkate alınmak suretiyle işlem tesis edilir.

(4) 18 yaşından küçük (**Değişik ibare:RG-25/3/2014-28952**) engelli yakınlarına aylık bağlanabilmesi için fiilen bakım ilişkisinin gerçekleşmesi ve bakıcı ile bakılan kişinin aynı hanede ikamet etmesi şartları aranır.

(5) (**Değişik:RG-25/3/2014-28952**) Kişinin, 65 yaşını doldurmuş olması ya da %40 ila %69 oranlarında engelinin bulunması sebebiyle bu Yönetmelik çerçevesinde aylık alması, fiilen bakımını üstleneceği engelli yakını bulunması durumunda 18 yaş altı engelli yakını aylığı bağlanmasına engel teşkil etmez.

(6) Kişinin 2 nci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilenlerin vasisi olması, kişiye ayrıca aylık bağlanmasına engel teşkil etmez.

(7) (**Ek:RG-25/3/2014-28952**)⁽²⁾ Aylık başvurusunda bulunan kişiye 22/10/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 364 üncü maddesine göre tespit edilen yakınlarından nafaka bağlanmasının mümkün olup olmadığı Müteveli Heyet tarafından tespit edilir. Nafaka bağlanması mümkün olduğu belirlenenlerin aylık başvurusu reddedilir. Nafaka bağlanması mümkün olmadığı belirlenenler hakkında ise, bu Yönetmeliğin durumlarına uygun hükümleri çerçevesinde işlem tesis olunur.

(8) Aylığa hak kazanma durumları uygun olanların muhtaçlığı, puanlama formülü ile belirlenir.

(9) Değerlendirmeler sonucu hane içinde kişi başına düşen geliri muhtaçlık sınırının altında olanlara aylık bağlanır.

Karar

MADDE 8 – (1) 2022 sayılı Kanun kapsamındaki aylıklara ilişkin tüm iş ve işlemler, başvuru tarihinden itibaren en geç bir ay içinde tamamlanır.

(2) (**Değişik cümle:RG-25/3/2014-28952**) Müteveli Heyetinin kararları 2022 modülü kullanılarak sisteme işlenir. Ayrıca yazışma yapılmaz. Ancak Genel Müdürlük, gerektiğinde aylık bağlanmaya esas belgelerin Vakıf Başkanı onaylı suretlerini istemeye yetkilidir.

(3) Vakıf Müteveli Heyeti verdiği kararların, 2022 sayılı Kanun ve bu Yönetmelikte belirtilen hükümlerle, 2022 modülünden ve sosyal incelemeden elde ettiği bilgilere uygun olmasından sorumludur.

Ödeme

MADDE 9 – (1) Müteveli Heyeti kararı ile muhtaçlığı tespit edilerek aylık bağlanan kişilerin aylığa hak kazandıkları tarih, başvuru tarihini takip eden aybaşıdır.

(2) Aylığa hak kazanma başlangıç tarihinden ilk aylık ödemesinin yapıldığı ödeme dönemine kadar olan aylık hakları için, aylığın bağlandığı tarihi takip eden ilk ödeme döneminde defaten ödeme yapılır.

(3) (**Değişik:RG-25/3/2014-28952**) Aylıklar üçer aylık dönemler halinde peşin olarak ödenir. Bu ödemeler; hak sahiplerinin kendilerine veya durumlarına göre vekillerine, vasilerine, kayyumlarına veya velilerine yapılır.

(4) (**Değişik:RG-25/3/2014-28952**) Aylık türlerine göre,

a) Yaşlı aylığı: 2022 sayılı Kanunun 1 inci maddesinde belirtilen gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunan tutarda,

b) Engelli aylığı: 2022 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunan tutarda,

c) Başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek derecede engelli aylığı: 2022 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunan tutarda,

ç) 18 yaş altı engelli yakını aylığı: 2022 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunan tutarda, ödeme yapılır.

(5) **(Ek:RG-25/3/2014-28952)** 2022 sayılı Kanunun 1 inci ve 2 nci maddelerinde belirtilen gösterge rakamlarının, yılı merkezi yönetim bütçe kanununda farklı olarak tespit edilmiş olması halinde ödemelere esas tutar, bütçe kanunundaki gösterge rakamı esas alınarak hesaplanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Karar Sonrası İşlemler, Aylıkların Durdurulması ve Kesilmesi

Karar sonrası işlemler

MADDE 10 – (1) (Değişik cümle:RG-25/3/2014-28952) Aylık bağlama işlemi tamamlananlara ait bilgiler, 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (3) numaralı alt bendine göre, 18 yaş altı engelli yakını aylığında, 18 yaşından küçük engellilerin bakımı amacıyla aylık bağlanacak kişilerden genel sağlık sigortalısı veya bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda olmayanlar 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendine göre genel sağlık sigortası kapsamına alınmaları amacıyla Genel Müdürlük tarafından sistem üzerinden Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilir ve bu bildirim sonrasında ilgililer genel sağlık sigortalısı olarak Sosyal Güvenlik Kurumunca tescil olunurlar. Aylıkları durdurulan veya aylıkları kesilenler de aynı yöntemle Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilir.

(2) Her yıl yapılacak olan sosyal inceleme ve merkezi veri tabanlarından elde edilen bilgiler doğrultusunda durumu değiştiği tespit edilenlerin muhtaçlığı Mütevelli Heyetince tekrar değerlendirilir. Değerlendirme sonucu durumları bu Yönetmelik hükümlerine uygun olmadığı tespit edilenlerin aylıkları kesilir.

(3) Mütevelli Heyeti kararlarına ilişkin itirazlar ilgili Vakfa yapılır.

Aylıkların durdurulması ve kesilmesi

MADDE 11 – (1) (Değişik cümle:RG-25/3/2014-28952) Yaşlı aylığı ve engelli aylıkları, aşağıda belirtilen hallerde geçici olarak durdurulur.

a) Aylık almakta iken ikametgâhını başka Vakfın görev alanına girecek şekilde değiştirenlerin aylıkları geçici olarak durdurulur. Kişilerin bir yıl içinde yeni ikametgâhlarındaki ilgili Vakfa başvurmaları gerekmekte olup muhtaçlığının devam ettiğinin Mütevelli Heyeti tarafından tespiti halinde aylıkları durdurulduğu tarihten itibaren yeniden başlatılarak hak ettiği aylıklar takip eden ilk ödeme döneminde ödenir.

b) Süreli raporu bulunanlar için, raporun Sağlık Bakanlığı veri tabanından temin edilemediği durumlarda, rapor süresi dolmasına rağmen yeni raporunu Vakfa teslim etmeyenlerin aylıkları geçici olarak durdurulur. Rapor süresinin dolum tarihinden itibaren bir yıl içinde yeni rapor getirilmesi halinde geçici olarak durdurulmuş olan aylıklar, durdurulduğu tarihten itibaren yeniden başlatılarak takip eden ilk ödeme döneminde ödenir.

(2) **(Değişik cümle:RG-25/3/2014-28952)** Yaşlı aylığı ve engelli aylıkları, aşağıda belirtilen hallerde kesilir.

a) Ölüm.

b) Feragat.

c) **(Değişik:RG-25/3/2014-28952)** 18 yaş altı engelli yakını aylığı alanlar için engellinin 18 yaşını doldurması.

ç) **(Değişik:RG-25/3/2014-28952)** 18 yaş altı engelli yakını aylığı alanlar için bakıcı ile bakılanın aynı hanede ikamet etmediğinin veya aynı hanede ikamet etse dahi fiili bakımın gerçekleşmediğinin ya da aylığın engelli için kullanılmadığının tespit edilmesi.

d) **(Değişik:RG-25/3/2014-28952)** Türk vatandaşlığından çıkarılma ya da Türk vatandaşlığı muhafaza edilmeksizin yabancı memleket uyruğuna girilmesi.

e) Süreli raporu bulunanlar için rapor süresi dolmasına rağmen yeni raporun bir yıl içinde Vakfa teslim edilmemesi.

f) Aylık almakta iken ikametgâhını başka Vakfın görev alanına girecek şekilde değiştirenler için bir yıl içinde yeni ikametgâhlarındaki Vakfa başvurulmaması.

g) Aylığın bir yıl boyunca aralıksız olarak alınmaması.

ğ) **(Değişik:RG-25/3/2014-28952)** 7 nci maddenin ikinci fıkrasının (a), (b), (e) ve (f) bentlerinde belirtilen sebeplerle veya nafaka almakta olması ya da hane içinde kişi başına düşen gelirin muhtaçlık sınırına eşit veya üzerinde olması sebebiyle aylık bağlanması koşullarının kaybedilmesi.

h) **(Değişik:RG-25/3/2014-28952)** Nafaka alabilecek olması ya da muhtaçlık sınırına eşit veya üzerinde hane içinde kişi başına düşen gelir elde edebilecek olması ya da başka sebeplerle muhtaçlık halinin ortadan kalktığının tespit edilmesi.

(3) İkinci fıkranın;

a) (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde sayılanların aylıkları, aylığın kesilmesini gerektiren durumun gerçekleştiği,

b) (ç) bendinde belirtilenlerin aylıkları, tespitin yapıldığı,

c) (e) ve (f) bentleri kapsamına girenlerin aylıkları, bir yıllık sürenin sona erdiği,

ç) (g) bendi kapsamına girenlerin aylıkları, aylığın ilk defa alınmadığı,

d) (ğ) bendi kapsamına girenlerin aylıkları, aylık bağlanması koşullarının kaybedildiği,

e) (h) bendi kapsamına girenlerin aylıkları, muhtaçlığın ortadan kalktığına ilişkin tespitin yapıldığı, tarihi takip eden ilk ödeme döneminin başından itibaren kesilir.

(4) Birinci fıkranın (a) ve (b) bentleri ile ikinci fıkranın (a), (c), (d), (e), (f), (g) ve 7 nci maddenin ikinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde sayılan durumların tespiti Genel Müdürlük tarafından sistem aracılığıyla; bu maddenin ikinci fıkrasının (b), (ç), (ğ) ve (h) bentlerinde sayılan durumların tespiti Vakıflar tarafından sistem aracılığıyla yapılır.

(5) Aylığı kesilenlerin yeniden aylık talebinde bulunmaları halinde başvurular yeni başvuru olarak değerlendirilir. **(Değişik ibare:RG-25/3/2014-28952)** Engelliler için, sağlık kurulu raporu geçerlilik süresi “sürekli” olanların kesilme tarihinden itibaren beş yıl içerisinde aylık talebinde bulunmaları halinde rapor istenilmez.

BEŞİNCİ BÖLÜM

(Değişik ibareler:RG-25/3/2014-28952) Engelliliğin, Belirlenmesi ve Engel Oranlarındaki Değişiklikler

(Değişik ibare:RG-25/3/2014-28952) Engelliliğin belirlenmesi

MADDE 12 – (1) 2022 sayılı Kanun Kapsamında Aylık Alan Özürlülere Sağlık Kurulu Raporu Vermeye Yetkili Hastanelerin Belirlenmesi ile Sağlık Raporlarının Alınmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre belirlenir.

(2) 2022 sayılı Kanunun uygulanmasında;

a) **(Değişik ibareler:RG-25/3/2014-28952)** Engel durumuna göre toplam engel oranı % 40 ile % 69 arasında olanlar “engelli”,

b) **(Değişik ibareler:RG-25/3/2014-28952)** Engel durumuna göre toplam Engel oranı % 70 ve üzeri oranda olanlar ise “başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek derecede engelli”

olarak kabul edilir.

(Değişik ibare:RG-25/3/2014-28952) Engel oranlarındaki değişiklikler

MADDE 13 – (1) **(Değişik:RG-25/3/2014-28952)** Yaşlı aylığı bağlananlardan %70 ve üzeri oranda engelli olduklarını engelliler için sağlık kurulu raporu ile kanıtlayanların aylıkları başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek derecede engelli aylığına dönüştürülür. Ancak %40 ila %69 arası oranda engelliler için sağlık kurulu raporuna sahip 65 yaşını doldurmuş vatandaşlara sadece yaşlı aylığı bağlanır.

(2) 65 yaşın doldurulmasından önce **(Değişik ibare:RG-25/3/2014-28952)** engelli aylığı bağlanmış olanların aylıkları aynı şekilde ödenmeye devam olunur.

(3) **(Değişik ibareler:RG-25/3/2014-28952)** Toplam engel oranı, engelli aylığı tutarında artış yapılmasını gerektirecek şekilde artanların aylıkları, engelliler için sağlık kurulu raporunun Vakıf kayıtlarına geçtiği tarihi takip eden dönem başından itibaren artırılır.

(4) Toplam **(Değişik ibare:RG-25/3/2014-28952)** engel oranı, 2022 sayılı Kanuna göre aylık bağlanması gereken oranın altına düşenlerin aylıkları **(Değişik ibare:RG-25/3/2014-28952)** engelliler için sağlık kurulu raporunun düzenlenme tarihini takip eden dönem başından itibaren kesilir. Raporun, Sağlık Bakanlığı veri tabanından temin edilemediği durumlarda, rapor tarihinden itibaren üç ay içinde yeni raporunu Vakfa teslim etmeyenlerin aldıkları yersiz ödemeler için ödeme tarihinden tahsil tarihine kadar geçen süre için kanuni faizi ile birlikte Bakanlık tarafından borç tahakkuk ettirilir ve takibi sağlanır.

(5) Toplam **(Değişik ibare:RG-25/3/2014-28952)** engel oranı, aylık türünü değiştirecek şekilde azalanların aylıkları, **(Değişik ibare:RG-25/3/2014-28952)** engelliler için sağlık kurulu raporunun düzenlenme tarihini takip eden dönem başından itibaren azaltılır. Raporun, Sağlık Bakanlığı veri tabanından temin edilemediği durumlarda, rapor tarihinden itibaren üç ay içinde yeni raporunu Vakfa teslim etmeyenlerin aldıkları yersiz ödemeler daha sonra ödenecek aylıklardan 1/4 oranında mahsuben tahsil edilir. Borçların mahsup yoluyla tahsil imkânının kalmaması halinde Bakanlık tarafından takibi sağlanır.

ALTINCI BÖLÜM

Bildirim Yükümlülüğü, Fazla veya Yersiz Ödenmiş Aylıkların Geri Alınması ve İdari Yaptırımlar

Bildirim yükümlülüğü

MADDE 14 – (1) Aylık almakta olanlar veya aylık sahiplerinin eş, anne, baba, vasi, kayyum, veli veya vekilleri, aylıkların kesilmesini gerektiren durumları üç ay içinde Vakfa bildirmekle yükümlüdürler.

(2) Bu yükümlülüğe uymayarak yersiz aylık tahsilinde bulunanlara ödenmiş olan aylıklar için ödeme tarihinden tahsil tarihine kadar geçen süre için kanuni faizi ile birlikte Bakanlık tarafından borç tahakkuk ettirilerek, takip ve tahsili sağlanır. Süresi içinde bildirim yükümlülüğüne uyulmuş olmakla veya aylık hakkından feragat talebinde bulunulmakla birlikte, süresinde aylık kesme işlemi yapılmayarak aylıkların ödenmeye devam olunması durumunda geri tahsil olunacak aylık tutarları için kanuni faiz veya Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE) aylık değişim oranlarına göre ayrıca bir fark alınmaz.

Fazla veya yersiz ödenmiş aylıkların geri alınması

MADDE 15 – (1) 11 inci maddenin üçüncü fıkrasına göre aylığının kesilmesi gereken ödeme dönemi başından itibaren her ne suretle olursa olsun, istihkaklarından fazla veya yersiz ödenen aylıklar ile 14 üncü maddeye göre tahakkuk ettirilmiş faiz, borcun tahsilinden önce aynı kişiye tekrar aylık bağlanmış olması durumunda aylıklarından mahsup edilir. 13 üncü maddenin dördüncü ve beşinci fıkralarında belirtilen hallerde, anılan hükümlere göre işlem yapılır.

(2) Borçların mahsup yoluyla tahsil imkânının kalmaması halinde Bakanlık tarafından takip ve tahsili sağlanır.

İdari yaptırımlar

MADDE 16 – (1) Aylığa hak kazanmak üzere düzenlenen belgelerin gerçeğe uymadığı tespit edildiği takdirde ödenmiş olan aylıklar için ödeme tarihinden tahsil tarihine kadar geçen süre için Türkiye İstatistik Kurumunca her ay için belirlenen Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE) aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarıyla birlikte Bakanlık tarafından borç tahakkuk ettirilerek takip ve tahsili sağlanır.

(2) Hak sahibinden tahsili imkanının kalmadığı durumlarda, Bakanlık tarafından tahakkuk edilen borç, aylığın ödenmesinde kasıt, kusur veya ihmali olduğu tespit edilenlerden müteselsilen tahsil edilir.

(3) Gerçeğe uygun olmayan belgeleri düzenleyen ve kullananlar hakkında genel hükümlere göre ceza kovuşturması yapılması için Bakanlık tarafından Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulur. Bu belgeleri düzenleyenlerin kamu görevlisi olması durumunda, haklarında ayrıca idari soruşturma açılır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Muhtaçlık ve bakım ilişkisinin kontrolü

MADDE 17 – (1) Bakanlık, ilgililerin gelir, yaşam düzeyi ve varlıkları, bakım ilişkisinin gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği hakkında, belirleyeceği yöntemlerle inceleme yapmaya veya kamu kurum ve kuruluşları aracılığı ile yaptırmaya, resmi ve özel idari müessese ve ortaklarından ve şahıslardan bilgi ve belge istemeye yetkilidir.

(2) İnceleme neticesinde muhtaç olmadıkları anlaşılanlara aylık bağlanmaz ve varsa bağlanmış aylık ödemesi durdurulur. Bunların muhtaçlık durumu yeniden incelenmek üzere Genel Müdürlük tarafından ilgili Vakfa bildirilir. Mütevelli Heyetlerince yeniden yapılan inceleme sonucunda yine muhtaç olduğu tespit edilen ve Genel Müdürlük tarafından da bu tespit işlemi uygun görülenlerin aylıkları bağlanır.

(3) Aylık bağlama işleminden sonra yapılacak incelemeler sonucunda, aylık bağlama kararını etkileyecek durumların tespit edilmesi halinde, tespit edilen eksikliklerin giderilmesi için durum aylık bağlanana ve ilgili Vakfa tebliğ edilir. Eksikliklerin giderilmemesi halinde, 15 inci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, tebligat tarihinden itibaren üç aylık sürenin sona erdiği tarihin içinde bulunduğu ödeme döneminin sonunda aylık kesme veya düzeltme işlemi yapılır ve fazla ödenen tutarlar geri alınır.

(4) Bakanlık Denetim Hizmetleri Başkanlığı tarafından her yıl, 2022 sayılı Kanun kapsamında yapılan ödemelere ilişkin olarak, ödeme türü, hak sahiplerinin ağırlıklı olduğu ikamet bölgeleri, sistemin sağladığı güvenlik dereceleri ve benzeri ölçütler üzerinden yapacağı risk değerlendirme sonuçlarına göre ve örneklem metoduyla belirlediği hak sahiplerinin durumunu inceler ve sonuçlarını, uygulamaya yönelik önerileri ile birlikte Bakanlığa raporlar. Genel Müdürlük bu raporda yer verilen ve uygulamada tespit ettiği diğer yaygın uygulama hatalarını her yıl Vakfa yazılı olarak bildirir.

Aylıkların haczedilemeyeceği

MADDE 18 – (1) Nafakaya ilişkin haklar saklı kalmak kaydıyla, 2022 sayılı Kanun uyarınca bağlanan aylıklar kişinin rızası olsa bile haczedilemez, başkasına devir ve temlik edilemez.

Düzenleyici işlemler

MADDE 19 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesi ile birlikte muhtaçlık kararının alınması ve aylıkların bağlanmasına ilişkin tüm iş ve işlemler Vakıflar tarafından yerine getirilir.

(2) (Mülga:RG-25/3/2014-28952)

Vergi muafiyeti

MADDE 20 – (1) Aylıkların bağlanmasında ve ödenmesinde kullanılan bütün belgeler, her türlü vergi ve resim ödemelerinden muaftır.

Aylık farkı ödemeleri

MADDE 21 – (1) 2 nci maddenin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında yapılacak olan tüm iş ve işlemler ilgili Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yerine getirilir.

(2) Aylık farkı almaya hak kazanacak şekilde **(Değişik ibare:RG-25/3/2014-28952)** engelli olduğunu belgeleyen ve sosyal güvenlik kurumlarından yetim olarak aylık veya gelir almakta olan çocuklardan, aldıkları aylık ya da gelir toplamı tutarları **(Değişik ibare:RG-25/3/2014-28952)** engellilik derecelerine göre bu Yönetmelik kapsamında ödenebilecek olan aylık tutarından düşük olanlara, bu Yönetmelikle belirlenen diğer şartlar aranmaksızın aradaki fark ilgili sosyal güvenlik kurumu tarafından ödenir. Birden fazla sosyal güvenlik kurumundan ya da birden fazla dosya üzerinden aylık veya gelir alanlar için aradaki fark yalnızca tercih edecekleri bir sosyal güvenlik kurumu tarafından ya da tercih edecekleri tek bir dosya üzerinden ödenir. Bu kapsamda aylık farkı başlangıç tarihi Sosyal Güvenlik Kurumuna başvurularının kayda geçtiği tarihi izleyen aybaşıdır.

(3) İlgili sosyal güvenlik kurumu tarafından fark olarak ödenen tutarlar Hazineden tahsil edilir. Ödemenin yapılabilmesi için ilgililerce, yetkili hastanelerden alınacak **(Değişik ibare:RG-25/3/2014-28952)** engelliler için sağlık kurulu raporu ile birlikte, yetim olarak aylık veya gelir alınan sosyal güvenlik kurumuna bizzat veya kanuni temsilcilerince başvuruda bulunulması gerekir.

(4) Sosyal güvenlik kurumlarından 2 nci maddenin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında ödenmekte olan yetim aylığı veya gelirinin kesilmesi durumunda alınan aylık farkları da kesilir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 22 – (1) 6/11/2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşları ile Özürlü ve Muhtaç Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Muhtaçlık hesaplaması

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 7 nci maddenin yedinci fıkrasında belirtilen Puanlama Formülü uygulamaya geçinceye kadar muhtaçlık; gelir, servet ve harcamalar esas alınarak aşağıdaki şekilde belirlenir.

a) Hanenin gelir durumu;

1) Tespit/beyan edilen aylık net maaş, ücret, nafaka, yevmiye ve diğer gelirlerin yıllık tutarının aylık ortalaması,

2) (Mülga:RG-25/3/2014-28952)

3) Hanenin ikamet ettiği konut haricinde diğer konutları için (takdir edilen/beyan edilen) rayiç bedelinin 240’ta biri ve (takdir edilen/beyan edilen) kira getirisinin toplamı,

4) İkamet edilen konut haricindeki konut için kira geliri elde edilmiyorsa veya kira geliri beyan edilmiyorsa konutun rayiç bedelinin 120’de biri,

5) Dükkânlar için rayiç bedelin 240’ta biri ve (takdir edilen/beyan edilen) kira getirisinin toplamı,

6) Dükkân için kira geliri elde edilmiyorsa veya kira geliri beyan edilmiyorsa dükkânın rayiç bedelinin 120’de biri,

7) Hanenin arazi, tarla ve benzeri için rayiç bedelin 240’ta biri ve (takdir edilen/beyan edilen) aylık (zirai/ticari/kira ve benzerleri) getirisinin toplamı,

8) Hanenin binek aracı için aracın kasko/rayiç bedelinin 120’de biri,

9) Hanenin ticari/ zirai amaçlı aracı için aracın kasko bedelinin 120’de biri, kasko bedelinin belirlenememesi halinde ise rayiç bedelinin 120’de biri ile bu araçların (takdir/beyan edilen) aylık (zirai/ticari/kira ve benzerleri) getirisinin toplamı,

10) Hanenin büyük ve küçükbaş hayvanları için il/ ilçe gıda tarım ve hayvancılık müdürlüklerinden temin edilen yıllık getiri miktarının aylık tutarı,

11) Hanenin tespit/beyan edilen banka mevduatları için aylık faiz getirisinin iki katı tutar,

12) (Değişik:RG-25/3/2014-28952) 2022 sayılı Kanun gereğince bağlanan aylıklar hariç olmak kaydıyla, 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununun Ek 7 nci maddesi gereğince yapılan evde bakım ödemeleri dahil, sürekli ve düzenli olarak alınan şartlı eğitim yardımı, şartlı sağlık yardımı, eşi vefat etmiş kadınlara yönelik yardım, burs, harçlık gibi nakdî olarak verilmekte olan sosyal yardımların aylık ortalaması,

13) Aynı hanede ikamet etmemesine rağmen nafaka yükümlüleri tarafından sağlanan destek tutarı,

14) Tarımsal destek geliri tutarı,

15) Uzun vadeli sigorta kolları açısından zorunlu olarak sigortalı olmayı gerektirecek şekilde çalışanların gelirleri,

16) Diğer gelirlerin toplamının aylık ortalaması,

dahil edilerek yapılan hesaplama ile belirlenir.

b) (Ek:RG-25/3/2014-28952)⁽³⁾ Vergi indirimlerinden faydalanılarak alınan ve engelli adına kayıtlı olan araçlar için vergiler indirilmiş tutarın 120’de biri dikkate alınarak hanenin geliri hesaplanır.

c) Birinci fıkranın (a) bendinin alt bentlerinde yer alan taşınır ve taşınmazların tespit edilen rayiç bedellerine ilişkin değerlendirmeyi Mütevellî Heyeti yapar.

ç) (Değişik:RG-25/3/2014-28952) Hanenin harcama durumu; emsal kira bedeli hariç gıda, giyim, ısınma, eğitim, sağlık, ulaşım, eğlence ve benzerlerine yapılan yıllık ödemelerin aylık ortalaması dâhil edilerek yapılan hesaplama ile belirlenir.

d) (Değişik:RG-25/3/2014-28952) Harcamalar, hanenin gelir seviyesinin bir göstergesi olarak dikkate alınır. Emsal kira bedeli dışındaki harcamalar birinci fıkranın (a) bendine göre hesaplanacak gelir tutarından hiçbir şekilde çıkarılamaz.

e) Hanenin tespit/beyan edilen harcamalarının birinci fıkranın (a) bendine göre tespit edilen gelir tutarından fazla olması durumunda harcama ve gelir arasındaki fark gelire eklenir.

f) Birinci fıkranın (a) bendine göre tespit edilen gelir tutarının beyan/tespit edilen harcama düzeyinin üzerinde olması durumunda harcamalar gelire eklenmez.

İşlemleri devam eden dosyalar

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) İl veya ilçe idare kurulları tarafından ya da Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından muhtaçlık kararı alınmış olmakla birlikte aylık bağlama işlemleri henüz tamamlanmamış olanlar hakkında alınmış muhtaçlık kararlarının geçerli olarak kabul edilmesinde ve aylıklarının bağlanmasında geçici 1 inci maddeye göre tekrar muhtaçlık tespiti yapılması gerekmez ve bu durumda olanların aylık bağlama işlemleri, 22 nci madde ile yürürlükten kaldırılan Yönetmelik hükümleri çerçevesinde Bakanlık ve Vakıflar tarafından sonuçlandırılır.

Periyodik sosyal incelemeler

GEÇİCİ MADDE 3 – (Ek:RG-25/3/2014-28952)

(1) Bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde yapılması gereken ilk periyodik sosyal incelemeler, 1/1/2015 ile 31/12/2015 tarihleri arasında sonuçlandırılır ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış olan sosyal incelemeler dahil müteakip tüm incelemelere 1/1/2016 tarihinden sonra başlanır.

Yürürlük

MADDE 23 – (1) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı tarafından müştereken hazırlanan bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 24 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı yürütür.

Yönetmeliğin eki için tıklayınız

(1) Bu yönetmeliğin adı “65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşları ile Özürlü ve Muhtaç Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Yönetmeliği” iken 25/3/2014 tarihli ve 28952 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz Ve Kimsesiz Türk Vatandaşları İle Özürlü Ve Muhtaç Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” ile metne işlendiği biçimde değiştirilmiştir.

(2) Bu değişiklik ile 7 nci maddenin altıncı fıkrasından sonra gelmek üzere fıkra eklenmiş ve müteakip fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

(3) Bu değişiklik ile geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrasına (a) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (b) bendi eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

	Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete’nin	
	Tarihi	Sayısı
	25/1/2013	28539
	Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin	
	Tarihi	Sayısı
1.	25/3/2014	28952
2.		
3.		